

panorama ambiental actual a les illes balears i pitiuses¹

Fotografies: Miquel Àngel Dora

Carreteres i autopistes

Un dels temes que ha generat més conflictes socials ha estat l'impuls d'una nova política de carreteres fonamentada en la construcció de noves autopistes i autovies. L'aprovació inicial i posterior informació pública del Pla de Carreteres ha generat una contestació considerable especialment al pla de Mallorca i als voltants de Palma com a conseqüència dels projectes de l'Autovia Inca-Manacor i la 2a Via de Cintura.

En concret el Pla inclou dos projectes nous:

- Autovia Inca – Manacor
- 2a Via de Cintura
- Projectes de desdoblaments que se reconverteixen en autopistes i autovies:
 - Inca – Sa Pobla
 - Palma - UIB,
 - S'Arenal - Lluçmajor,

- Variant de Lluçmajor,
- Palmanova - Peguera

Tot un seguit de projectes que a més de suposar un consum de territori brutal (2.000 ha), és l'expressió d'un model econòmic i territorial fonamentat en el transport privat en l'extensió del turisme i les urbanitzacions per tot arreu.

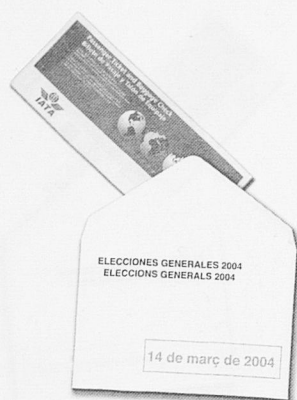
Transports

Els primers anuncis de la Consellera d'Obres Públiques en matèria de ferrocarril han estat la paralització del nous projectes (Alcúdia, Artà i Cala Rajada) i al mateix temps la reducció de les freqüències del tren de Manacor (al final ha

rectificat i no se reduiran). Ha fet marxa enrera en alguns temes emperò no se veu interès a fomentar aquest tipus de transport.

Tot i que aquest no és un tema nou, la realitat és que en aquests moments se tramita l'ampliació de l'aeroport. Fa poques setmanes la Comissió Balear de Medi Ambient, el màxim organisme del Govern en temes ambientals ja ha informat favorablement aquesta ampliació, com ja ho havia fet mesos enrere l'Ajuntament de Palma. En tot cas aquesta ampliació suposa duplicar la capacitat d'aquesta instal·lació, en concret podria transportar 38 milions de passatgers.

Parcs naturals

La Llei d'Acompanyament als Pressuposts inclou un article que preveu, per a principis d'any, la reducció immediata de la superfície dels parcs naturals de Cala d'Hort (Eivissa) i el de Llevant (Mallorca), a fi de excloure del seu àmbit les finques de titularitat privada. Aquest fet significa la pràctica derogació d'aquests parcs.

La Llei d'Espais Naturals quedarà pràcticament derogada o si més no mutilada si s'aprova la Llei de mesures urgents en matèria d'urbanisme que tramita el Parlament. Aquesta llei permet que a les Illes Pitiüses se pugui edificar dins ANEI i ARIP a partir de 5 i 3 ha, amb la possibilitat que siguin 4 i 2,5.

- Entre les actuacions més vergonyoses s'hi troba la

contractació d'en Mariano Servera, el principal activista anti-parc de la comarca de Llevant, per treballar, com a càrrec de confiança, en el tema de parcs dins la Conselleria de Medi Ambient. De fet ara el Govern ha anunciat la creació d'un organisme autònom per a la gestió dels parcs naturals.

Ecotaxa

Una de les primeres mesures preses pel nou govern fou l'aprovació d'un projecte de llei per a derogar l'impost turístic: l'Ecotaxa. Hores d'ara ja s'ha derogat i d'aquesta manera s'ha perdut una oportunitat per a la qual els turistes contribueixin a la protecció del medi ambient de les Illes Balears. En tot cas hi haurà una reducció de les inversions en projectes de conservació i

protecció del patrimoni natural i cultural, especialment pel que fa a parcs naturals.

Impactes ambientals paisatgístics i urbanitzacions

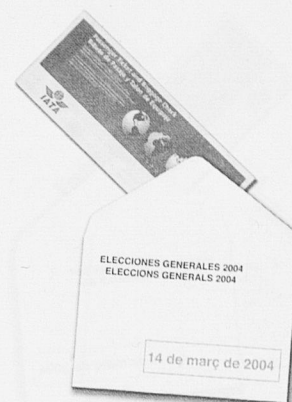
A pesar de la retirada de la Llei que creava una urbanització a Sa Canova de Campos, just devora la platja d'Es Trenc i el Salobrar de Campos, el govern segueix proposant un altre projecte de tipus turístic aquest pic dins la pròpia Àrea Natural d'Especial Interès. Es tracta de permetre la construcció d'un hotel clínica devora el balneari de Sant Joan de la Font Santa.

Per al GOB seria una autèntica barbaritat que se permetés la construcció d'una "autoanomenada" clínica de rehabilitació en terrenys de la zona protegida d'Es Trenc i el Salobrar. El projecte que anys enrere s'havia tramitat se situava prop dels banys de sa Font Santa a pocs metres de la zona humida del Salobrar i constava d'11 edificis de tres plantes cada un, amb una capacitat per a 300 habitants.

El GOB considera que l'impacte ambiental i paisatgístic seria molt greu. Cal recordar que la zona on se situen els apartaments està declarat Àrea Natural d'Especial Interès per la Llei d'Espais Naturals i Zona d'Especial Protecció per a les Aus d'acord amb la Directiva Europea de protecció de la fauna i Lloc d'Interès Comunitari d'acord amb la Directiva d'Hàbitats.

Una de les coses més escandaloses, és la declaració d'una amnistia urbanística a l'illa

d'Eivissa. En concret i mitjançant la Disposició addicional divuitena de la Llei d'Acompanyament dels Pressuposts, es diu que a la franja costanera (entre 250 i 500 metres de vorera de mar) els habitatges unifamiliars aïllats podran ser legalitzats sigui quina sigui la seva qualificació. Aquesta disposició estableix algunes petites condicions.

A les Àrees de Prevenció de Riscs (tant d'incendi com d'esboldrec com d'inundació), a partir de l'1 de gener de 2004 els plans territorials insulars hi podran autoritzar la construcció d'habitatges unifamiliars així com infraestructures. Per això a la Llei d'Acompanyament dels Pressuposts es modifica la Matriu d'Ordenació del Sòl Rústic a fi de permetre aquests nous usos edificatoris.

D'altra banda la Llei de Mesures urgents en matèria d'urbanisme, aprovada recentment, permet que els Plans Territorials Insulars puguin classificar nous sòls urbanitzables (en determinats casos) a vorera de mar, entre sòls urbans ja consolidats, modificant per això les Directrius d'Ordenació del Territori.

Mitjançant una esmena del PP i d'UM, el Parlament de les Illes Balears podria aprovar una nova disposició legal, per la qual els Plans Territorials Insulars podrien tornar classificar com a sòl urbanitzable o apte per a la urbanització terrenys que foren desclassificats per les DOT per no comptar amb projecte d'urbanització aprovat definitivament.

- Aquests dos darrers anys s'ha

produït una investida de projectes al nostre litoral, impulsats pel Ministeri de Medi Ambient.

El resultat de tot això ha estat la presentació i en alguns casos l'execució de projectes de passeigs marítims, platges artificials, camins nous que accedeixen a la mar, etc.

L'artificialització de la costa té en la construcció de passeigs marítims un dels exponents més clars i evidents, lligat a la construcció de plataformes, zones encimentades, enrajolades, faroles, etc. Els casos de la Colònia de sant Jordi (Ses Salines), S'Estanyol – Sa Ràpita (Llucmajor i Campos), Manacor, Alcúdia, Colònia de Sant Pere, Es Molinar – Can Pastilla, Es Trenc, Ses Covetes, Tuent, Son Serra de Marina, Sóller, ... en són exemples clars d'aquesta nova

política.

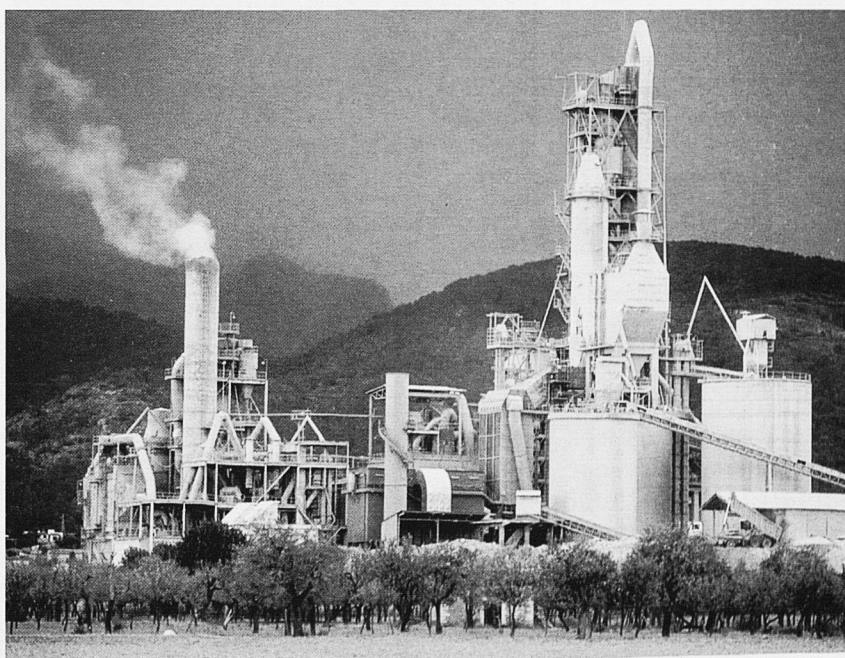
Un altre aspecte de l'artificialització de la costa ho representa la construcció de platges noves o les autoanomenades "regeneracions" de platges. En definitiva accions d'un elevat cost ambiental, tant a la zona d'extracció com a la zona de deposició.

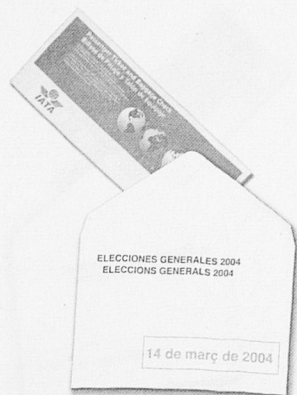
Alguna d'aquestes actuacions ha generat denúncies a Fiscalia, denúncies davant la UE, actes de protesta, així com accions simbòliques i directes contra aquestes polítiques.

Algunes d'aquestes són: Can Picafort, la platja de Muro, Can Cap de Bou, etc.

Residus i incineració

El primer anunci del nou Conseller de Residus del CIM, ha estat la posada en marxa d'una

nova línia d'incineració, a Son Reus, per a tractar els residus. Sense que s'hagin desplegat totes les mesures del pla de residus (recollida selectiva de matèria orgànica, d'envasos, etc.) i sense esperar el funcionament del Parc de Tecnologies ambientals, el nou govern del Consell ja ha decidit que Mallorca necessita més incineració.

Dessaladores

- El nou govern ja ha anunciat el seu acord en la construcció de 4 noves dessaladores a les Illes Balears, concretament a Alcúdia, Andratx, Santa Eulàlia i Ciutadella. En definitiva noves infraestructures per a permetre nous creixements i que suposen un elevat consum energètic.

- Cable, gasoducte i nova central elèctrica

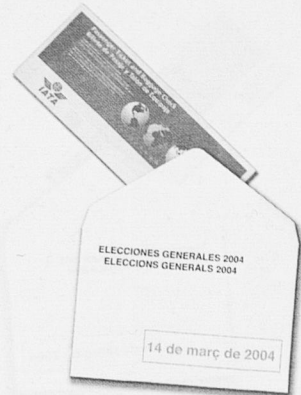
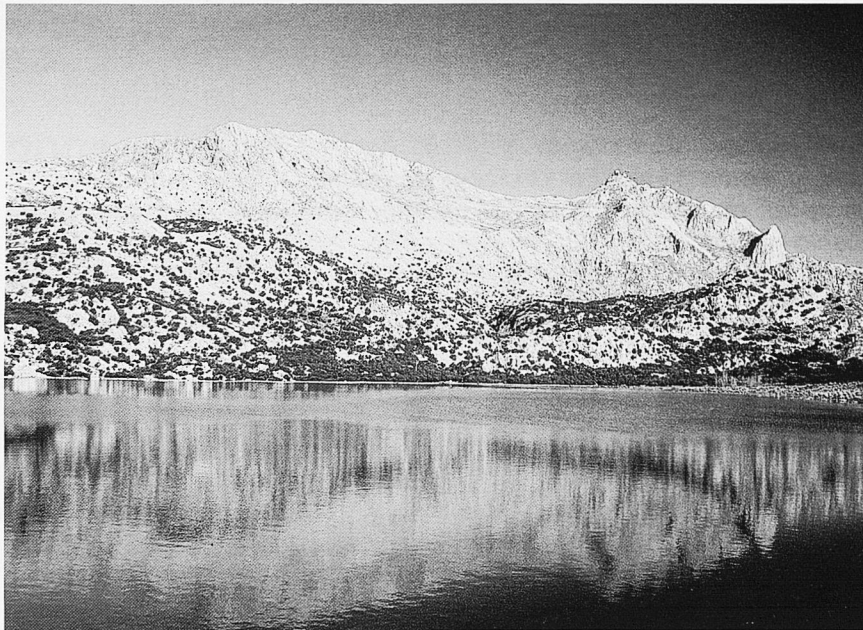

Pla energètic

El nou govern ha impulsat la modificació del Pla Energètic de les Illes Balears. Una de les conclusions d'aquesta modificació és la d'apostar pel cable elèctric de connexió amb la península, mantenir el gasoducte per dur gas natural i crear una nova central elèctrica a Cas Tresorer. En definitiva noves infraestructures energètiques per a permetre un nou creixement urbanístic i turístic.

Repressió i sancions

Un fet, rebutjable, lligat a les accions en defensa del medi ambient i la pau, ha estat la resposta que la Delegació del Govern a les Balears així com el Ministeris de l'Interior han duit a terme.

d'un ple on l'Ajuntament discutia sobre el seu posicionament de l'autovia. Recentment han estat rebaixades a la meitat.

No hi ha dubte que la Delegació de Govern i el Ministeri de l'Interior han empès una política de criminalització de la discrepància en les polítiques del poder, concretades en moltes milionàries.

**1 Documentació:
GOB Mallorca**

Es tracta de les sancions que s'han imposat a accions pacífiques de rebuig o de discrepància contra determinades polítiques ambientals. El resultat de tot això han estat moltes milionàries a les persones que han protagonitzat aquestes accions. Vet aquí algunes d'elles:

- Acció directa contra la regeneració de la platja de Can Picafort: es tracta d'una actuació del GOB que va acabar amb 12 multes que sumaven un total de 2 milions de pessetes. Les sancions han estat recorregudes davant els tribunals de Justícia.

- L'activista del GOB Joan Amer va ser sancionat amb una multa de 500.000 pessetes per botar al camp del Mallorca amb una pancarta de "NO a la Guerra".

- Recentment 14 activistes de la Plataforma de Costitx contra l'Autovia Inca – Manacor foren sancionats amb una multa de 6.000 euros cada un per fer una acció pacífica de protesta al final

ES REFUGI

Via Sindicat, 21 - pati.
*(antic edifici del
Sindicat Forà)*

07002 Ciutat de Mallorca

Telèfon: 971 716 731

Fax: 971 718 597

refugi@detallsport.es

www.esrefugi.com

Des del 1976!

equipam ses vostres aventures